

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap

Syllabus for the Doctoral Program in Law

Omfattning: 240 högskolepoäng/120 högskolepoäng

Examen: Juris doktorexamen/ juris licentiatexamen

Nivå tillhörighet: Forskarnivå

Fastställande: 2024-04-24

Ikraftträdande: 2024-06-01

Ansvarig instans: Samhällsvetenskapliga fakulteten

Utbildningens mål

För doktorexamen ska doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av rättsvetenskap samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

För licentiatexamen ska doktoranden

Kunskap och förståelse

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Behörighet och förkunskapskrav

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att sökanden har grundläggande behörighet och den särskilda behörigheten som fakultetsnämnden föreskrivit, samt bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen (7 kap. 35 § högskoleförordning 1993:100 (HF)).

Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Undantag från kravet på grundläggande behörighet får medges till en enskild sökande, om det finns särskilda skäl. (7 kap. 39 § HF).

Särskild behörighet

Särskild behörighet har den som genomgått juristutbildningen och avlagt juristexamen/juris kandidatexamen eller motsvarande. Särskild behörighet har också den som kan åberopa annan genomgången utbildning, varav minst 90 högskolepoäng inom huvudområdet juridik eller rättsvetenskap, eller särskild yrkeserfarenhet, om utbildningen eller yrkeserfarenheten bedöms ge en kompetens i ämnet för utbildningen på forskarnivå, som är likvärdig med juristexamen/juris kandidatexamen i fråga om såväl kunskaper i ämnet för utbildningen på forskarnivå som juridisk allmänbildning av betydelse för samma ämne. Särskild behörighet kan därutöver anges speciellt för vissa anställningar.

Urval

Bland sökanden som uppfyller behörighetskraven ska urval göras med hänsyn till deras förmåga att tillgodogöra sig utbildningen.

Förmågan att tillgodogöra sig utbildningen bedöms utifrån skriftlig och muntlig kommunikativ förmåga, självständighet, kritisk och analytisk förmåga samt förmågan till prestationer inom givna tidsramar. Härtill beaktas även tidigare studieresultat och kvalitet på inlämnad forskningsplan.

Enbart det förhållandet att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge den sökande företräde framför andra sökande.

Antagning

Antagning till utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap följer den allmänna antagningsordning som finns för utbildning på forskarnivå vid Umeå universitet. Forskarstuderande i rättsvetenskap antas vid juridiska institutionen och i samband med antagning utses en huvudhandledare och en biträdande handledare.

Utbildningens uppläggning och innehåll

Utbildningens uppläggning

Utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap avslutas med licentiatexamen eller doktorsexamen. Utbildningen ska omfatta 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen.

Utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap som avslutas med doktorsexamen omfattar fyra års nettostudietid och består av en kursdel om 60 högskolepoäng och en doktorsavhandling om 180 högskolepoäng. Utbildning på forskarnivå i rättsvetenskap som avslutas med licentiatexamen omfattar två års nettostudietid och består av en kursdel om 30 högskolepoäng och en licentiatuppsats om 90 högskolepoäng. Kurser på avancerad nivå, dock högst 30 högskolepoäng, kan tillgodoräknas. I så fall

minskas nettostudietiden och därmed den tid som ska finansieras för doktoranden i motsvarande utsträckning.

För varje doktorand upprättas en individuell studieplan (ISP) för den kommande studietiden där finansiering, handledning, kurser, avhandlingsarbete med mera specificeras. Uppföljning och revidering av den individuella studieplanen sker löpande under utbildningstiden. Under arbetet med upprättande och uppföljning av ISP reflekterar doktoranden över den egna progressionen i forskarutbildningen och identifierar behov av ytterligare utveckling och kunskap.

Utbildningen ges i form av handledning, kurser och aktivt deltagande i löpande forskarutbildningsaktiviteter samt innefattar författandet av en doktorsavhandling respektive licentiatuppsats.

Innehåll

För doktorsexamen

Kursdelen i utbildningen för doktorsexamen fördelas på:

- a) 15 hp för obligatorisk kurs i rättsvetenskaplig metod och teori
- b) 15 hp för obligatoriskt aktivt deltagande i löpande forskarutbildningsaktiviteter
- c) 4 hp för obligatoriskt deltagande i kursen Forskningskommunikation i rättsvetenskap
- d) 1 hp för obligatoriskt deltagande i kursen Etik i rättsvetenskaplig forskning
- e) 25 hp valfria kurser

I b) ingår att doktoranden genomför tre obligatoriska doktorandseminarier – planeringsseminarium, mittseminarium och slutseminarium – samt aktivt deltar i övriga doktoranders obligatoriska seminarier och institutionens seminarier som årligen fastställs i särskild kursplan. Vid mittseminarium och slutseminarium anlitas i normalfallet externa närläsare.

Valfria kurser väljs efter samråd med och godkännande av handledare och ansvarig för forskarutbildningen. För kurser inom utbildning på forskarnivå kan doktoranden erhålla något av betygen godkänd eller underkänd. Betyget ska bestämmas av en särskilt utsedd examinator för forskarutbildningen. Kurser som har examinerats av annan institution eller enhet inom Umeå universitet eller vid annat universitet inrapporteras efter godkännande av examinator.

För licentiatexamen

Kursdelen i utbildningen för licentiatexamen fördelas på:

- a) 15 hp för obligatorisk kurs i rättsvetenskaplig metod och teori
- b) 7,5 hp för obligatoriskt aktivt deltagande i löpande forskarutbildningsaktiviteter
- c) 4 hp för obligatoriskt deltagande i kursen Forskningskommunikation i rättsvetenskap
- d) 1 hp för obligatoriskt deltagande i kursen Etik i rättsvetenskaplig forskning
- e) 2,5 hp valfria kurser.

I b) ingår att doktoranden genomför två obligatoriska doktorandseminarier; planeringsseminarium och slutseminarium, samt aktivt deltar i övriga doktoranders seminarier. Vid slutseminarium anlitas extern närläsare. Övriga forskarutbildningsaktiviteter fastställs årligen i kursplan.

Valfria kurser väljs efter samråd med och godkännande av handledare och ansvarig för forskarutbildningen. För kurser inom utbildning på forskarnivå kan doktoranden erhålla något av

betygen godkänd eller underkänd. Betyget ska bestämmas av en särskilt utsedd examinator för forskarutbildningen. Kurser som har examinerats av annan institution eller enhet inom Umeå universitet eller vid annat universitet inrapporteras efter godkännande av examinator.

Doktorsavhandling och licentiatuppsats

Doktorsavhandlingen eller licentiatuppsatsen utformas antingen som en monografiavhandling – ett enhetligt sammanhängande vetenskapligt verk – eller som en sammanläggningsavhandling.

En sammanläggningsavhandling ska innehålla ett antal vetenskapliga artiklar samt en sammanbindande kapp som klargör det samlade vetenskapliga bidraget som lämnas av artiklarna.

Språket i doktorsavhandling eller licentiatuppsats kan vara svenska, norska, danska eller engelska.

För såväl monografiavhandlingar som sammanläggningsavhandlingar görs en sammanvägd bedömning av avhandlingens vetenskapliga kvalitet. Uppsats för licentiatexamen får ingå som del i en avhandling för doktorexamen.

Doktorsavhandlingen ska försvaras muntligt vid en offentlig disputation, och vid disputationen ska det finnas en opponent. Avhandlingen ska dessförinnan offentliggöras genom så kallad spikning senast tre terminsveckor före disputationen. Avhandlingen bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen ska hänsyn tas till innehållet i avhandlingen och till försvaret av den.

Licentiatuppsatsen ska försvaras muntligen vid ett offentligt seminarium. Uppsatsen bedöms med något av betygen godkänd eller underkänd. Vid betygssättningen ska hänsyn tas till innehållet i uppsatsen och till försvaret av den.

Examen

Doktorexamen i Rättsvetenskap uppnås efter att doktoranden

- a) fullgjort utbildning på forskarnivå om 240 högskolepoäng enligt denna studieplan och fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen, samt
- b) författat och vid en offentlig disputation försvarat en doktorsavhandling som godkänts av betygsnämnden.

Licentiatexamen i Rättsvetenskap uppnås efter att doktoranden

- a) fullgjort utbildning på forskarnivå om 120 högskolepoäng enligt denna studieplan och fått betyget godkänd vid de prov som ingår i utbildningen, samt
- b) författat och vid ett offentligt seminarium försvarat en licentiatuppsats som godkänts av betygsnämnden.

Övrigt

Huvudregeln är att forskarstuderande från och med den 2024-06-01 följer den nya studieordningen för att få en examen för utbildning på forskarnivå. Studerande som antagits till forskarstudier före 2024-06-01 kan begära övergång till den här allmänna studieplanen.